

Door Anja Haasbeek

Mensen fronsen vaak hun wenkbrauwen bij het horen van de namen “Laakkwartier en Spoorwijk”. Een buurt met een slechte reputatie word er dan gefluisterd. Maar mijn de herinnering aan deze buurt is heel anders. Zoals Willy Alberti het ooit zo mooi verwoorde in een liedje over zijn buurt. *“Die buurt die is verdwenen. De buurt is niet meer, alleen nog maar in boeken en foto’s van weleer. Veroordeelt zonder kans op gratie, niet meer passend in de maatschappij. Wat weet de nieuwe generatie nog over die buurt van mij.* Daarom deze herinnering aan een vergeten buurt!

HET LAAKWARTIER

Als een grote schuine drop lag het Laakhof, waar ik op nr. 22 woonde, tussen de Slachthuislaan, de Calandstraat en de Laakweg ingeklemd.

Kleine eengezinswoningen, ooit bedoeld als noodwoningen, deden door de woningnood na de tweede wereldoorlog nog steeds dienst.

Zij straalden met hun schuinzwarte pannendak een bepaalde vriendelijkheid uit.

Aankomend over de Calandbrug, het rumoer van de nabijgelegen industriestraten achter je latend, lag het als een klein dorpje voor je.

Gescheiden door een perk liepen de kleine huisjes aan de zijde van de tweede Calandstraat, door tot aan het Hildebrandplein en de Goeverneurlaan.

Daar lagen, getooid met rode pannendaken respectievelijk, de Stieltjesstraat, de Tak van Poortvlietstraat, en de verder doorlopende Laakweg.

Als een sierlijk lint lag aan de ene zijde het water van de Laakhaven.

Daar heerste overdag een drukke bedrijvigheid door de aan de kade gevestigde bedrijven, waaronder de groente en fruitmarkt.

Aan de andere zijde bevond zich een rustig slootje, dat onderbroken door kleine stenen bruggetjes, zich tussen de Laakweg en Laakkade slingerde en eindigde bij de Ferrandweg.

Gescheiden door de lange Goeverneurlaan, bevond zich aan de overzijde Spoorwijk, wat zijn naam had te danken aan de daar langs lopende Spoorbaan.

1 Laakweg, 2 Tak van Poortvlietstraat, 3 Tweede Calandstraat en 4 Stieltjesstraat, met hun rode pannedaken.

De gemeentehuisjes in Spoorwijk bestonden net als in het Laakkwartier grotendeels uit arbeidershuisjes. Ze waren alleen wat groter. Toch keken de bewoners op ons Laakkwartierders, neer.

Debet daaraan was het nabij gelegen “Zomerhof”, wat over een kam werd geschoren met het “Laakhof”, maar er niets mee uitstaande had.

Het Zomerhof ooit, opgezet als controlewoningen voor minder bedeelden en werkloze armen, bevond zich aan de andere zijde van het spoor. Het gebrek aan kennis van de verschillen tussen het Zomerhof en het Laakhof drukte een onterechte stempel op het Laakhof. Het was voor mij een reden om als iemand mijn adres vroeg, altijd een slag om de arm te houden. Vaag antwoordde ik dan dat ik uit de buurt van de Goeverneurlaan kwam.

In de tijd dat ik op het Laakhof kwam wonen, heerste er een warme saamhorigheid. Vrijdags werden de ramen gezeemd, de straatjes geschrobd en de koperen trekbel, brievenbus en de deurknop zo gepoetst, dat je jezelf er in kon spiegelen.

Op het plein, dat op een enkele na, geheel autoloos was, konden de kinderen zorgeloos tussen de bomen spelen.

Het Laakhof, ik woonde op nr. 22

Iedereen kende iedereen en zomers zat je gezellig voor de deur te genieten van een zwoele zomeravond, terwijl uit de opengeslagen ramen zachtjes op de achtergrond de radiodistributie gezellige muziek ten gehore bracht.

Op de buitenste hoeken van het Laakhof bevonden zich knusse buurtwinkeltjes,

die de indruk nog meer versterkten tot een kleine dorpsenheid te behoren.

Op de linkerhoek van het Laakhof en de Tweede Calandstraat was drogist Caland gevestigd. Een deur met een ronde boog gaf toegang tot de winkel.

< Drogist Caland hoek Laakhof

< *Calandstraat gez. vanaf de hoek bij de Drogist naar de Calandbrug*
 Voorheen waren er kleine portiekjes voor de winkels

Maar omdat ons dorpje, door passerende nachtbrakers uit de gegoede buurten, die 's nachts als urinoir gebruikten, werden die uiteindelijk verwijderd. De eigenaren, de heer en mevrouw Krediet waren daar als jonge ondernemers begonnen. De drogist fungeerde echt als een "winkel van sinkel", waar alles te koop was. Goed luisterend naar de klanten, zorgden ze dat ze het allemaal in huis hadden. Met Sint Nicolaas waren er allerlei presentjes te koop en werd de etalage opgesierd met een kleine goed heiligman. Ook met de kerst kon je er van alles kopen, van glimmende kerstballen tot sierlijke kaarsen, van met sneeuw bedekte kerkjes tot stalletjes met de herdertjes, van lampjes tot muziek makende klokken. De Kredietjes hadden het allemaal en zat je wel eens krap, dan deden ze hun naam eer aan en kreeg je een tijdelijk krediet. Ze hadden altijd een luisterend oor, en stonden open voor een gezellig praatje. Maar ook moeilijke zaken gingen ze niet uit de weg. Heel wat problemen zijn er over de toonbank gegaan die in plaats van met een gewone Hansaplastpleister, met een gratis geestelijk pleister werden bedekt. Toen mijn Moeder ernstig ziek was en uiteindelijk overleed, hebben ze mij vaak terzijde gestaan.

Interieur Drogist Caland met Hr. en Mw. Krediet

Had ik eerst alleen oog voor de grote snoepotten bij het raam, in mijn puberteit begon mijn interesse andere vormen aan te nemen.

In plaats van het gewone assortiment van de geijkte geneesmiddelen, babyolie, waspoeder en toiletpapier, was de Drogist ook ruim voorzien in potjes en flesjes met geuren en kleuren. Mijn aandacht richtte zich hoofdzakelijk op lekkere luchtjes en make-up.

In de etalage stonden al die verleidelijke artikelen uitgestald. Ik kon er uren naar kijken.

De advertenties uit de diverse weekbladen lachten mijn tienerhart toe.

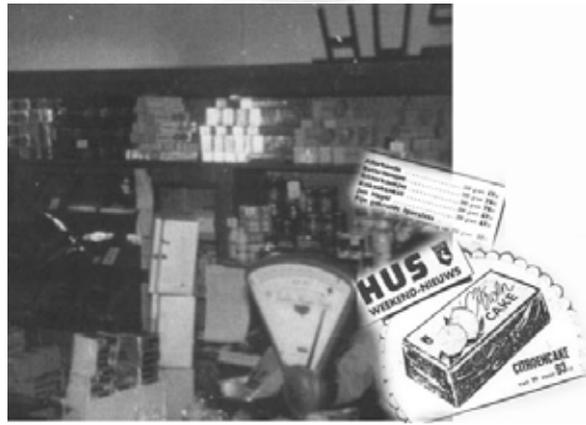
Op de andere hoek van het Laakhof bevond zich de kapperszaak van De Vries. Zij waren al wat op leeftijd. Het was een ouderwets zaakje. Als je als kind in de prijzen viel om daar geknipt te worden, kreeg je het vooroorlogse bloempotmodel. Het waren aardige mensen, maar door slechte gezondheid van mijnheer de Vries, waren ze genoodzaakt de zaak te sluiten.

< *Kapper de Vries*

De winkel werd aan een clubhuis verhuurd, waar pater Muijers >>> (door de kinderen pater Muis genoemd) op woensdagmiddag tijdens het “boekenuurtje” kwam voorlezen. Later toen het clubhuis een grotere locatie kreeg bij de Stieltjesstraat, werd de winkel van de kapper een woonhuis.

Laakweg

Bakker Hus

Als je langs kapper De Vries verder de Laakweg, richting Slachthuislaan op liep, kwam je bij de op de andere hoek gevestigde bakker Hus. Ik weet nog goed dat ik daar altijd voor 10 cent een puddingbroodje kocht. Een lekkernij die gemaakt was van afvalgebak en samengeperst tot een langwerpige geheel. Bedekt met een donkerbruine mierzoete substantie, bezorgde deze combinatie mij ogenblikkelijk een plaatsje bij de tandarts.

Een sigarenwinkel met de toepasselijke naam “De Toorts” was gevestigd op de volgende hoek van de Slachthuislaan.

Sigarenwinkel “De Toorts”

De zaak werd gerund door de familie Wagenaar, en bestond uit vader en moeder, zoon Hans en dochter Elly. Het was een echte buurtwinkel met de nodige pofklantjes, want in tegenstelling tot het hedendaagse rookverbod, rookte iedereen er in die tijd nog vrolijk op los.

Met een keur aan sigaren, sigaretten, shag en verschillende soorten tabak, werden er heel wat duur verdiende centjes de lucht in geblazen. Bij de toorts was alles te koop, ook voor snoepgoed kon je daar terecht, zelfs voor koffie, maar natuurlijk wel die van “Douwe Egberts”

Met het opschrijfboekje voor de pofklanten bij de hand, was je daar altijd welkom. Mijn vriendin Corry en ik waren daar later ook regelmatig klanten. Ook kon je in die tijd nog voor 5 cent sigaretten per stuk kopen. Een half doosje, als je geen geld genoeg had voor een heel pakje, kon ook. Met de hard kartonnen doosjes, die je in tweeën knipte, kon je met andere kinderen kaarten. Om de beurt moest je een kaart op een stapeltje leggen. Als jouw helft correspondeerde met die op de stapel, dan had je het hele stapeltje gewonnen. Vooral op school waren we daar erg fanatiek in.

Slachthuislaan gezien naar de Calandbrug

Bij het Wolhoekje kon je wol, katoen en breipatronen kopen, maar ook de ladders in je kousen laten ophalen. Dat was goedkoper, dan een nieuw paar te kopen.

Verder de Slachthuislaan volgend in de richting van de Calandbrug, en de tweede ingang van het Laakhof passerend, kwam je uiteindelijk uit op de hoek van de Slachthuislaan en de Tweede Calandstraat. Ook hier waren op de hoeken winkeltjes, waarin respectievelijk een kantoor en “Het Wolhoekje” waren gevestigd

Woonboot met rookwarenwinkel

tijd nog verstoken van een eigen telefoon, maakten de buurtbewoners er gretig gebruik van. Zo zag de buurt er uit, waarin ik veranderde van kind in tiener en uiteindelijk volwassen werd. Ik, Anja, een arbeiderskind en gewoon een tiener uit het Laakkwartier.

Aan de overzijde lag naast de brug, de Sigarenboot, een drijvende concurrent van “De Toorts” De andere zijde van de Slachthuislaan werd gedomineerd door de muur van het slachthuis, waar precies op de hoek naar de Slachthuisgade toe een telefooncel stond. Voor de toenmalige PTT een goede investering, want in die

Een buurt om nooit te vergeten!

En waar ik altijd, ondanks de armoede en ook veel verdriet, altijd met veel warmte, aan terug denk. Moegestreden tegen achterstallig onderhoud en de verpaupering maakte de slopershamer er uiteindelijk een eind aan!

Anja Haasbeek